

KASTEEL VAN GROENENDAAL

ONTWERP VOOR DE HERBESTEMMING, DE RESTAURATIE, DE VERBOUWING EN TECHNIEKEN

10 MEI 2004

ARCHITECTENBUREAU FRANK BRAAKHUIS
BOSWEG 68 1970 WEZEMBEEK-OPPEM
TEL 027313283 FAX 027822511

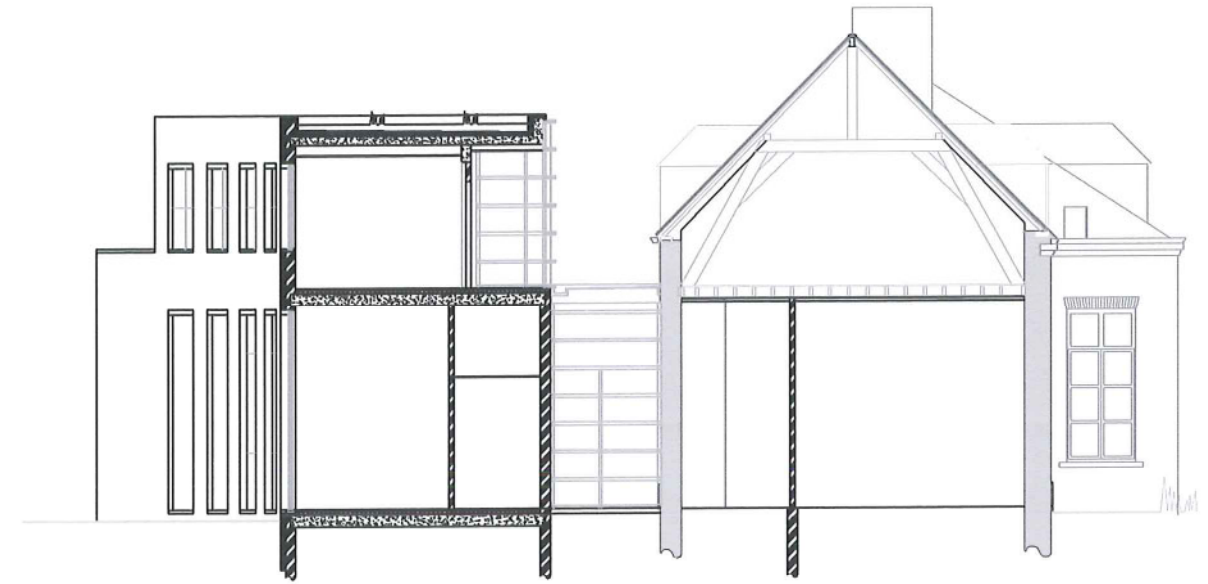
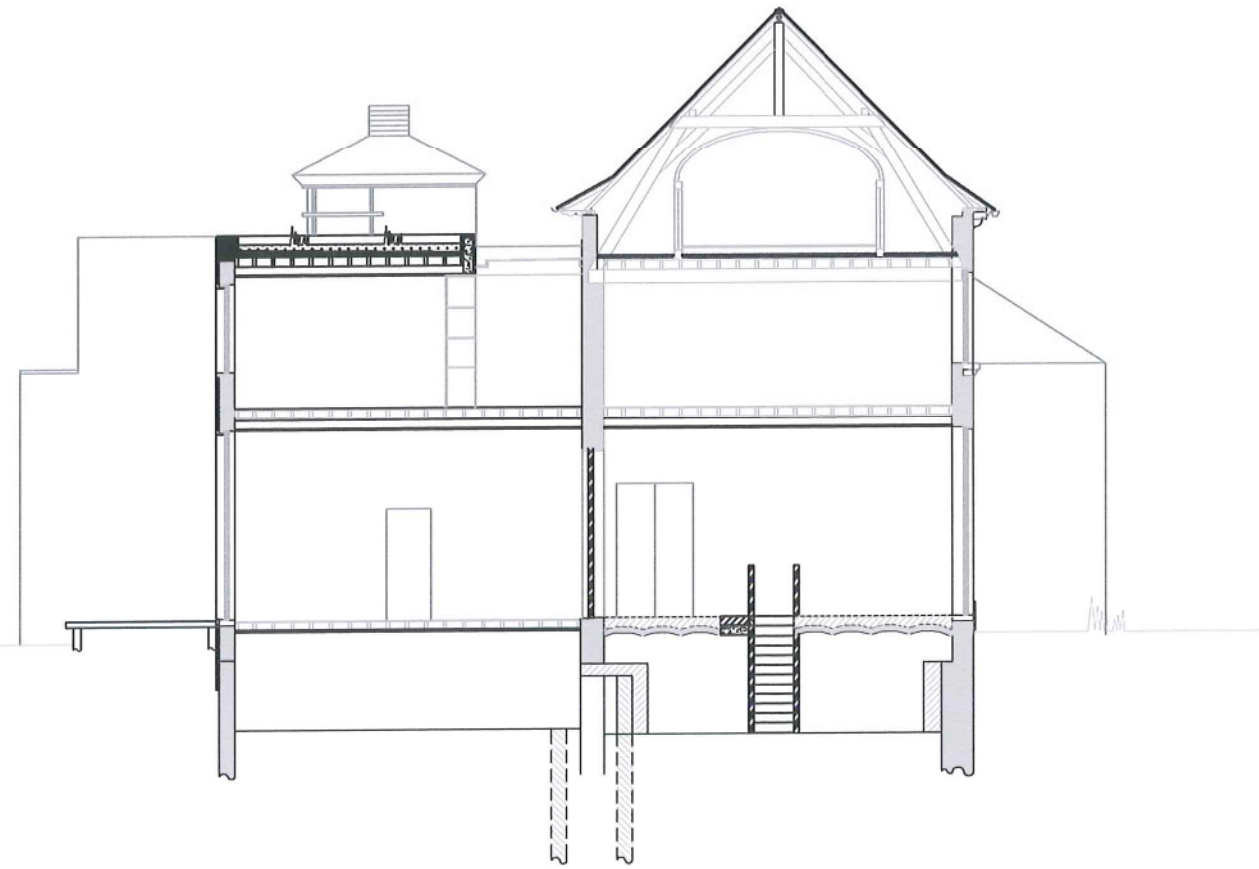
INGENIEURSBUREAU NORBERT PROVOOST BVBA
ALFONS BRAECKMANLAAN 233 9040 GENT
TEL 092105520 FAX 092306868

NV 3E
VERENIGINGSSTRAAT 39 1000 BRUSSEL
TEL 022175868 FAX 022197989

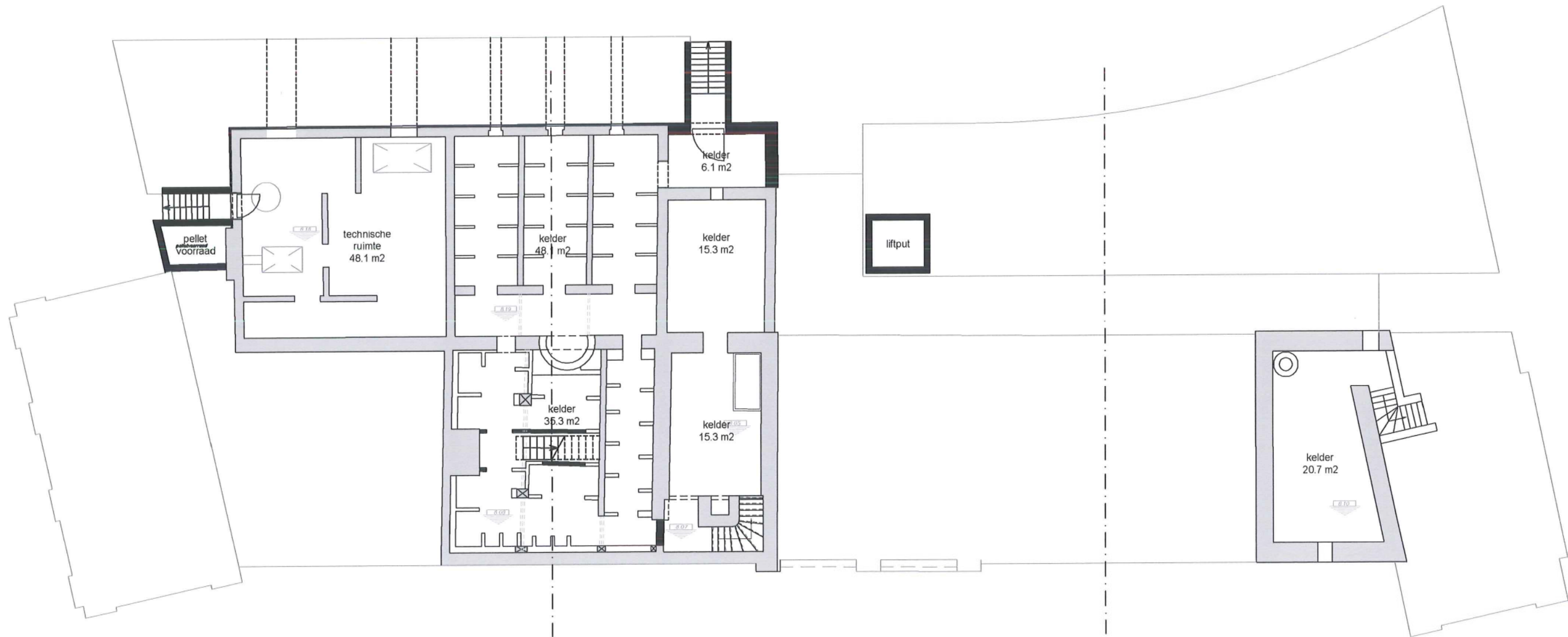
TIJDELIJKE VERENIGING BRAAKHUIS – PROVOOST – 3E

INHOUDSOPGAVE

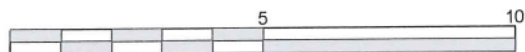
INLEIDING	2
ONTWERPVISIE.....	3
VERFIJND CONCEPT PER VERDIEPING	4
DE CLASSICISTISCHE NOORDGEVEL	5
DE ORIENTATIE VAN HET GEBOUW	7
HET ONTWERPCONCEPT	8
RESTAURATIEONTWERP	9
TE VERBETEREN ONDERDELEN VAN DE BESTAANDE TOESTAND.....	14
UITWERKING VAN DE NIEUWBOUW VLEUGEL	15
INPASSING PROGRAMMA VAN EISEN.....	16
MATERIALISATIE.....	19
DUURZAAMHEID.....	19
FLEXIBILITEIT	20
UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN	20
STABILITEIT	21
STABILITEITSCONCEPT BESTAAND GEBOUW	21
STABILITEITSCONCEPT NIEUWE VLEUGEL.....	21
SPECIALE TECHNIEKEN	22
TRIAS ENERGETICA.....	22
GEÏNTEGREERDE ONTWERPMETHODIEK	22
REALISATIE EN NAZORG.....	22
ONTWERPINTENTIES.....	23
SUGGESTIES VOOR DE LANDSCHAPSINRICHTING	24
WATERHUISHOUDING	24
RAMING BOUWKOSTEN EN KOSTENBEHEERSING	25
RAMING BOUWKOSTEN.....	25
KOSTENBEHEERSING	25
KOSTEN RESTAURATIE OMMURING	25
PLANNING UITVOERINGSTERMIJN.....	26
ORGANISATIE VAN HET ONTWERPPROCES EN SAMENWERKINGSVERBANDEN	27
BETROKKEN PARTIJEN	27
OVERLEGVORMEN	27
TOETSINGSMOMENTEN.....	27

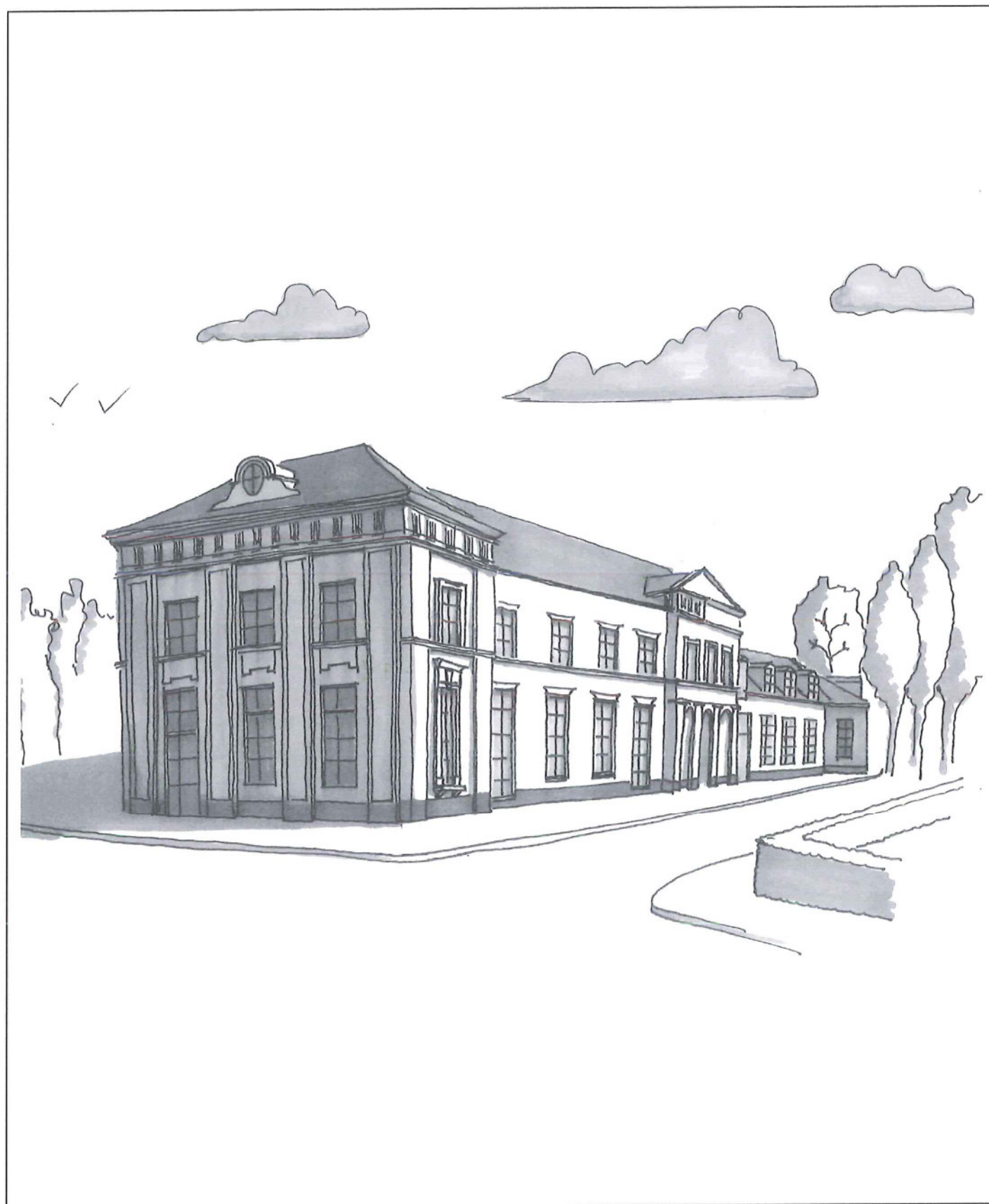

Doorsnedes

Kelders

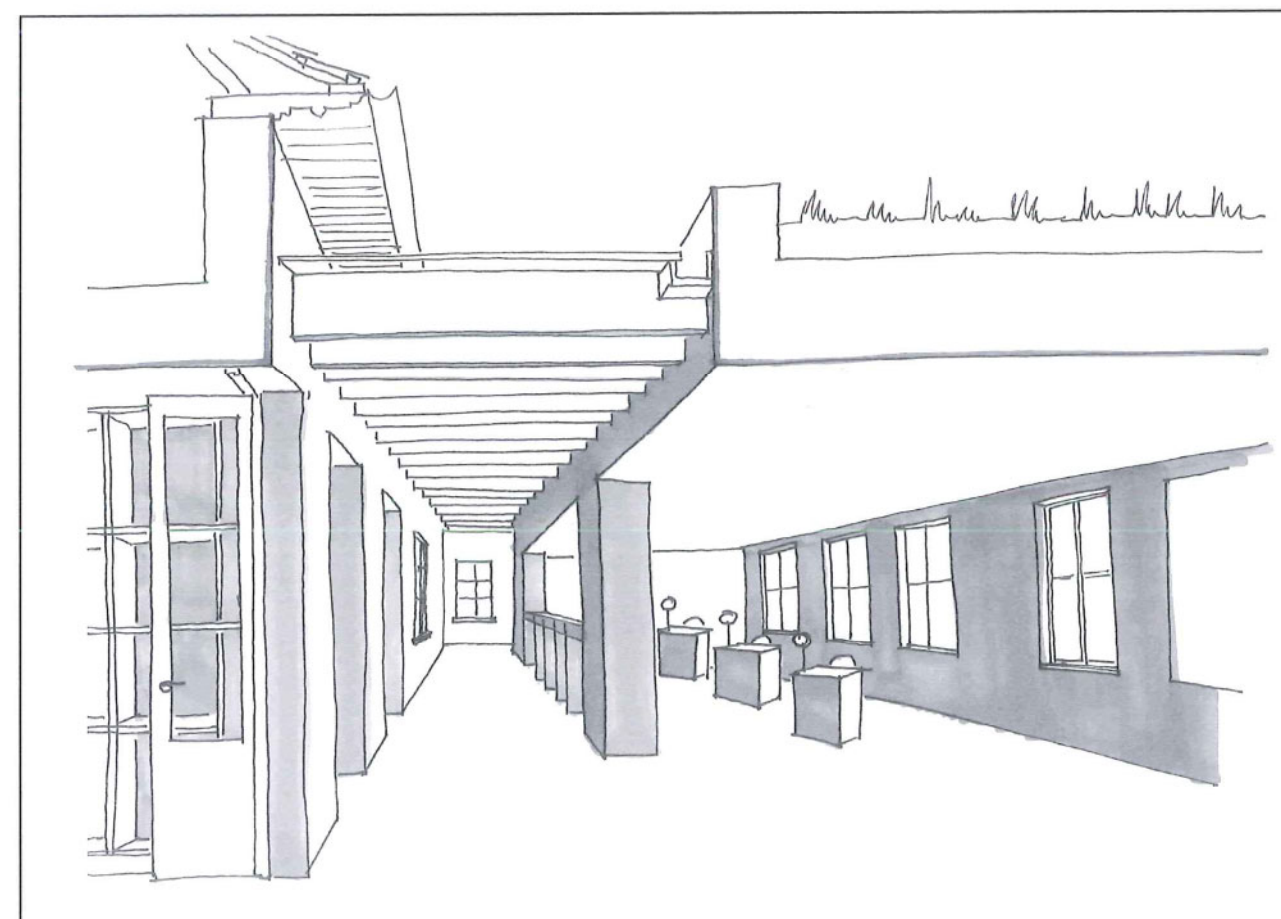

Blik op de gerestaureerde 18^e eeuwse gevels en het gecompleteerde middenrisaliet

De nieuwbouwvleugel gezien vanaf de wandelroute langs de zuidkant van de vijver

De gang met de lichtstraat op de verdieping met links de bibliotheek en rechts de flexibele werkplekken

RESTAURATIEONTWERP

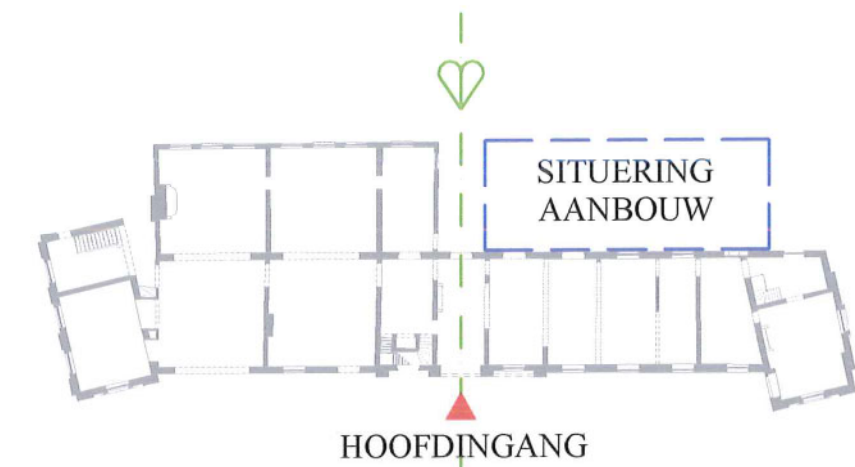
TE VERBETEREN ONDERDELEN VAN DE BESTAANDE TOESTAND

Op basis van de op de voorgaande bladzijden gedistilleerde uitgangspunten is de bestaande situatie op de volgende punten voor verbetering vatbaar :

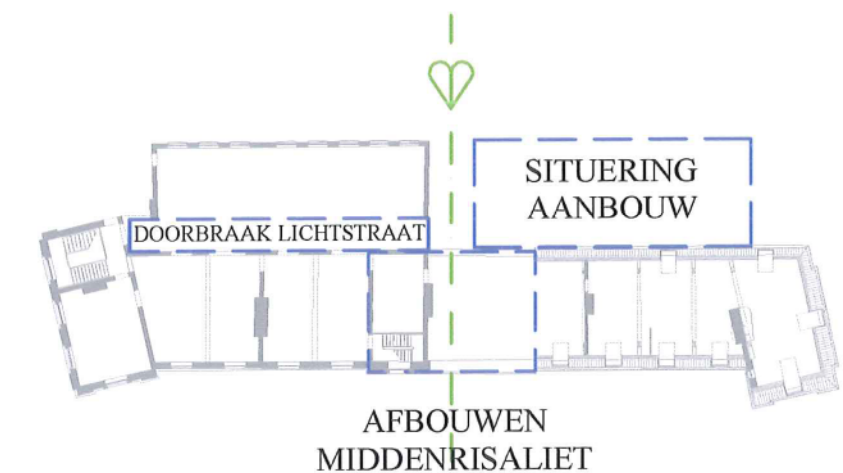
- de **symmetrie-as** in de noordgevel is in de huidige situatie **nauwelijks herkenbaar** en zou verduidelijkt moeten worden.
- ten opzichte van de symmetrie-as is de **plattegrond uit evenwicht**.
- de **huidige ingang** in de oostgevel is dermate **excentrisch** gesitueerd dat een ontsluiting van hieruit moeilijk is.
- op de **verdieping** is door het behoud van de zuidelijke aanbouw de diepte van het gebouw dermate groot dat een **donkere middenzone** is ontstaan.

De oplossingen die voor bovenstaande zwaktes in de bestaande situatie worden aangedragen zijn respectievelijk :

- het **accentueren van het middenrisaliet** door het completeren van de verdieping in gevel en plattegrond. Deze zal qua materialisatie herkenbaar moeten zijn als toevoeging, maar om zijn doel te bereiken moeten overeenkomen qua kleur. De symmetrie-as wordt nog eens geaccentueerd door de **toevoeging van een fronton**. Over de afmetingen en vorm hiervan kan nog gediscussieerd worden. Het fronton kan ook onderwerp zijn van een **kunsttoepassing**.
- het **evenwicht** in plattegrond te **herstellen** door de nieuwe aanbouw in de zuid-west hoek te situeren.
- de **hoofdingang** naar de symmetrie-as te **verleggen**.
- ter plaatse van de niet meer te herbruiken badkamers op de verdieping een gangzone creëren die als een **lichtstraat** fungeert.

Gelijkvloers

Verdieping

Met betrekking tot een noodzakelijke uitbreiding die aan het gebouw toegevoegd zal moeten worden om het gewenste programma van eisen te kunnen huisvesten, stellen wij nog de volgende uitgangspunten voorop :

- qua volume **ondergeschikt** aan het 18^e eeuwse hoofdgebouw.
- herkenbaar **eigentijds**, maar bescheiden, niet contrasterend
- in relatie met het landschap

Referentie van een eigentijdse architectuur in harmonie met zijn omgeving.
Woningbouwproject aan de Ruisbroekstraat te Brussel van de architect Jo Crepain.

De symmetrie van de nieuwe aanbouw met de bestaande zuidelijke aanbouw impliceert een sterke verwantschap hiermee. De zuidelijke aanbouw heeft echter een aantal negatieve kwaliteiten die niet in de nieuwe aanbouw gespiegeld zouden moeten worden.

We doelen hier met name op de povere detaillering van de 20^e eeuwse zuidgevel met zichtbare betonlateien boven de gevelopeningen op de begane grond en eenvoudige rollagen boven de verdiepingvensters. Tevens is het storend dat de dakrand zo kort op de bovenvensters zit.

Het is echter mogelijk om deze te **verbeteren** cq. te camoufleren waardoor het te spiegelen gebouw een acceptabel uitgangspunt vormt. In gedachte houdend dat de zijgevels van de 20^e eeuwse aanbouw door de sloop van de zuid-oost hoek (sanitair blok) en de bereidingskeuken en garage sterk gehavend zullen zijn, stellen wij voor om de dakrand op te trekken en het geheel van de gevels van deze aanbouw van een **buitenisolatie met pleisterwerk** te voorzien. Hierdoor wordt een homogene detaillering verkregen die bovendien energetisch aantrekkelijk is voor deze op het zuiden gerichte gevel (hierover meer bij de technieken).

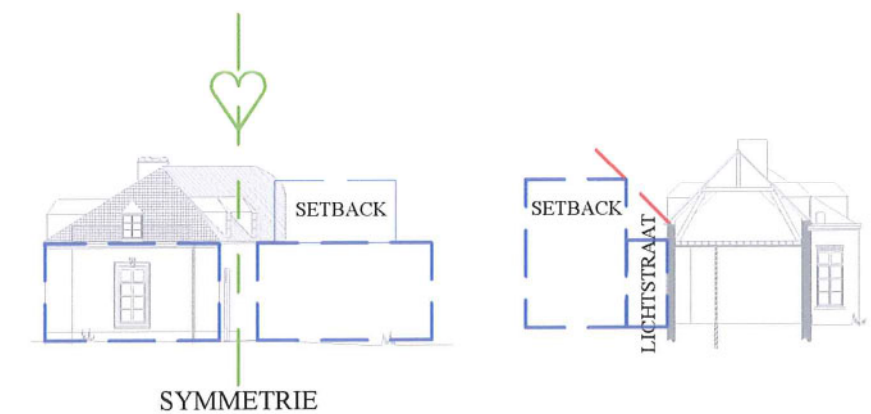
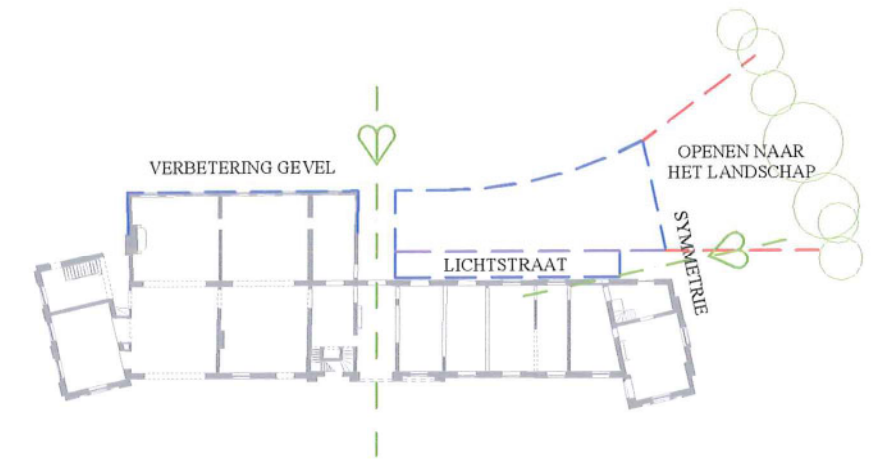
Door deze verbetering van de bestaande uitbouw is een symmetrische uitwerking er van in de nieuwbouw goed mogelijk. Het betreft hier geen letterlijke kopie, maar wel een **overeenkomst in gevellijn, hoogte van de dakrand, verhoudingen van de gevelopeningen en ritmiek, en materialisatie**.

Het doortrekken van de nieuw ingebrachte lichtstraat is aantrekkelijk om de nieuwbouw van het bestaande gebouw te scheiden.

Een belangrijk verschil tussen de nieuwbouw en de bestaande zuidelijke aanbouw is dat de nieuwbouw **naast het lage 18^e eeuwse gebouw** staat terwijl de bestaande aanbouw tegen het hogere gedeelte is geplaatst. Daarom moet aandacht besteed worden aan de overgang tussen beiden om de 18^e eeuwse vleugel in zijn waarde te laten. Dit wordt bereikt door enerzijds de lichtstraat tussen de twee vleugels slechts op het gelijkvloers toe te passen en anderzijds door de verdieping van de nieuwbouw een **set back** te geven in de westgevel.

Nu de noord-, de oost- en de zuidgevel symmetrisch zijn opgebouwd, ligt het voor de hand ook de westgevel een zekere **symmetrische opzet** te geven. Daarom wordt de kopgevel van de nieuwbouw tot aan de bestaande gevellijn doorgetrokken en krijgt het gelijkvloers dezelfde gevelbreedte.

Dit geeft op zijn beurt in plattegrond een verbreding van de nieuwbouw naar het westen toe die als een curve is uitgevoerd, waardoor het gebouw zich enerzijds duidelijk eigentijds manifesteert en anderzijds zich opent naar en **richt op de vijver en het groen in het westen**. In de nieuwe westgevel worden daarom grote vensters voorzien die de natuur maximaal binnenhalen in het gebouw. Zodoende wordt ook aan deze zijde van het gebouw de relatie met het landschap heel sterk.

Het programma van eisen is in twee hoofdfuncties te verdelen :

- de sociale ontmoetingsruimte
- de kantoorfuncties

Het is onze mening dat de **uitstraling** van het gebouw bepaald moet worden door de kantoorfuncties en dat de ontmoetingsruimte hier ondergeschikt aan moet zijn. Dit strookt met het uitgangspunt om aan de noord-, oost- en westgevel het oorspronkelijke, aan de abdij gebonden uiterlijk terug te geven. Dit heeft een gesloten, streng karakter dat moeilijk te verenigen is met de bedoelingen van de ontmoetingsruimte.

Sociale ontmoetingsruimte

Het gedecoreerde plafond wordt gerestaureerd.

Om al eerder aangehaalde historische redenen, maar ook vanwege een makkelijke toegankelijkheid, wordt de **sociale ontmoetingsruimte** in de oostvleugel op het gelijkvloers ondergebracht. Hier bevinden zich grote ruimten die hier geschikt voor zijn. De entree die nu nog in de kop van de oostvleugel gelegen is, wordt verschoven naar de zuidgevel. In de oostgevel zorgt de bestaande en te behouden trap die naar de kantoorverdieping leidt, voor de functionele onmogelijkheid om de bezoekers nog langer hier binnen te laten. In de noordgevel wordt het accent naar de middenas verschoven waar de entree voor de kantoorfuncties wordt gesitueerd. De **zuidgevel** echter sluit goed aan op de wandelroute die vanuit het bos langs de site loopt (zie ook verderop over de landschapsinrichting) en kan daarom uitstekend dienst doen als entreezijde voor de ontmoetingsruimte. Om ook de relatie met de oostzijde te leggen, waar zeer waarschijnlijk de parking ergens gesitueerd zal worden, wordt voorgesteld om op het niveau van de binnenruimte, dwz. ± 40 cm boven maaiveld, een terras aan te brengen dat om de hoek getrokken wordt. Het is zelfs denkbaar dat boven dit terras in de uitwerking of in de toekomst nog een luifel wordt aangebracht.

De **keuken** en het **sanitair** van de sociale ontmoetingsruimte worden ook in de ruimten ten oosten van de middenas gesitueerd. De onderliggende **kelders** worden toegankelijk gemaakt vanuit de keuken en krijgen ook een directe toegang van buitenaf. Deze dient niet alleen als vluchtweg, maar vooral ook om de bevoorrading en afvalverwijdering mogelijk te maken. De oorspronkelijke stenen trap naar de kelder wordt voorbehouden aan het kantoorgedeelte, zodat zij ook nog over een kelder kunnen beschikken en omdat die trap doorloopt tot op zolder.

In het interieur van de sociale ontmoetingsruimte stellen we voor om in de kamer achter de oostgevel de **oorspronkelijke natuursteen vloer** die gevonden is weer te gaan gebruiken. In de overige ruimten blijft het vloerpeil op het huidige niveau. De neogotische schouw kan behouden blijven en in gebruik genomen worden. De gerecupereerde **hoge, dubbele binnendeuren** worden gerestaureerd. De dubbele deur die naar de traphal leidt wordt in open stand gezet en hierachter wordt een tweede brandwerende deur geplaatst om een compartiments- en beveiligingsscheiding te maken met de kantoorfuncties. Het **gedecoreerde plafond** in de ruimte aan de noordgevel wordt ook gerestaureerd. In overleg met de brandweer zal bezien moeten worden of hier nog een brandwerende afwerking boven geplaatst moet worden, in welk geval het gedemonteerd en teruggeplaatst zal moeten worden. Aan de overige verlaagde plafonds en wandafwerkingen wordt geen waarde gehecht en deze worden dan ook ontmanteld. Afhankelijk van wat er achter wordt aangetroffen zullen vervolg stappen worden genomen omtrent al dan niet behouden en restaureren of verwijderen.

De grote doorbaak in de noordgevel en de consequenties van de afbraak van de veranda zullen moeten worden hersteld. Aangezien het duidelijk is hoe de gevel er hier uit moet hebben gezien kan hier een zuivere **reconstructie** plaatsvinden.

Kantoorfuncties gelijkvloers

Het programma van eisen voor de kantoorfuncties is op haar beurt onder te verdelen in een groot gedeelte kantooroppervlakte en een aantal specifieke functies.

Als uitgangspunt is genomen dat de kantoorfuncties op de verdieping van het bestaande gebouw zullen worden ondergebracht omdat daar al een ruimteverdeling bestaat die zich goed leent voor het onderbrengen van kantoren. De **specifieke functies** krijgen een plaats in de westvleugel op het gelijkvloers en in de nieuwbouw, waar de ruimtebehoefte het best aan de specifieke eisen kan worden aangepast.

Beginnend vanaf de hoofdentree in het middenrisaliet, in de middelste boog van de arcade, wordt westelijk hier van een **receptiebalie** geplaatst om bezoekers te kunnen ontvangen. Een aardig detail is dat net onder het plafond van de huidige keuken hier een aanzet van een boog te zien is, die er op zou wijzen dat tussen de middenbeuk en deze westelijke "zijbeuk" al vroeger een grote opening voorzien was.

Direct achter de receptieruimte worden de **satellietkantoren** voor externen gesitueerd, zodat deze mensen, die geen relatie hebben met de diensten in het gebouw, niet verder het gebouw in hoeven.

De gewelfde kelder bij de hoofdingang wordt vanuit de entree bereikbaar en is beschikbaar als **bergruimte**. Via de bestaande trap kan ook de verdieping en de zolder bereikt worden.

Eenmaal in de lichtstraat achter het bestaande gebouw wordt een **monumentale trap** op de symmetrie-as geplaatst die de relatie met de verdieping op een logische en directe manier vorm geeft. Daarnaast wordt een **lift** geplaatst die gezien de geringe hoogte van het gebouw voornamelijk gebruikt zal worden door mindervaliden en voor vervoer van koffiekarretjes, kantoorwaren ed.

De gang tussen de bestaande vleugel en de nieuwbouw baadt in het daglicht en wordt uitgevoerd als een **straat** waarin de beide gebouwen hun gevels tegenover elkaar stellen.

Als we deze straat inlopen komen we eerst langs het noodzakelijke **sanitair** voor dames, heren en mindervaliden, alsmede een algemene **berging**.

Zicht vanuit het grote leslokaal door het groen op de vijver.

Naar de zuidzijde vinden we een **secundaire in/uitgang** voor personeel dat aan de achterzijde van het gebouw parkeergelegenheid krijgt (zie verderop bij de landschapsinrichting). Bij deze ingang wordt ook de **kleedruimte met douches** voor de boswachters en –arbeiders gesitueerd. Het **technisch leslokaal** waar naar verwachting met materiaal (boomstronken ed.) en materieel (kettingzagen ed.) binnen en buitengegaan moet worden, is om die reden ook direct aan de buitengevel op het gelijkvloers geplaatst.

Het **grote leslokaal** van het Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal (EBG) waar tot 50 personen een plaats moeten kunnen vinden, wordt met opzet ook op het gelijkvloers gelegd, om te voorkomen dat alle cursisten in het kantorengedebied zouden moeten binnendringen wat zeer storend zou kunnen zijn. De ligging in de nieuwbouw heeft het voordeel dat daar gemakkelijk de nodige technische voorzieningen voor audio/visuele middelen of climatisatie kunnen worden geïntegreerd.

Het leslokaal opent zich in de westgevel volledig naar het fraaie zicht op de vijver, door de begroeiing heen. Hierdoor is deze ruimte tegelijkertijd een **visitekaartje** voor de afdeling Bos & Groen.

Op de kop van de westvleugel van het bestaande gebouw, waar eind achttiende eeuw een boswachter zijn intrek moet hebben genomen, worden nu **twee gastenkamers** ondergebracht, elk met een eigen sanitaire ruimte en met een gemeenschappelijk salon en keuken. Hierdoor blijft de oorspronkelijke indeling en bestemming van dit bouwdeel zo goed mogelijk gerespecteerd.

De gastenkamers krijgen een rechtstreekse toegang van buiten, waardoor de gasten 's avonds en in het weekeinde het kantoorgebouw niet in moeten.

De **kelder** die zich hier bevindt blijft behouden, maar is door zijn vochtigheid, waar geen afdoende technische oplossing voor bestaat, nauwelijks te gebruiken. De stenen trap naar beneden zal met een luik worden afgedekt om de ruimte op het gelijkvloers zo veel mogelijk te kunnen benutten.

Kantoorfuncties verdieping

Als we de trap naar de verdieping nemen staan we recht voor de ingang van de polyvalente **vergaderzaal**. Deze krijgt een voorname plaats in het voltooide middenrisaliet. Door de extra gevelhoogte van het middenrisaliet kan deze ruimte ook genieten van een grotere plafondhoogte. De ontvangst van de buitenlandse delegaties kan hier op niveau plaatsvinden.

De **lichtstraat** die achter het 18^e eeuwse gebouw is doorgebroken creëert een circulatieruimte, met volop daglicht, waarin aan de ene kant de oorspronkelijke 18^e eeuwse achtergevel weer te voorschijn komt, en aan de andere zijde een kastenwand de scheiding vormt met de kantoren erachter. In deze kastenwand worden ook de nodige schachten verwerkt die nodig zijn voor de afzuiging van de sociale ontmoetingsruimte, het sanitair en de keuken op het gelijkvloers.

Langs deze gang vinden we hier de **verschillende diensten** van de Afdeling Bos & Groen :

- de houtvesterij
- de cel woudmeester
- de cel visserij
- de ondersteunende functies als bibliotheek, tekenkamer, copyruimte, serverruimte

Invulling anders werken

Clean desk flexibele werkplekken met aangepast meubilair

De **oorspronkelijke indeling** van de oostelijke kamers is behouden. Van de drie eerste kamers is ook het oorspronkelijke binnenkozijn met een bijzondere detaillering nog aanwezig. Deze blijven ook behouden.

Het concept "**anders werken**" kan op verschillende manieren ingevuld worden. Per cel of dienst zijn er een aantal plaatsen die voor deze flexibele werkplekken in aanmerking komen. Daarnaast zijn er ons inziens ook die wel een vaste plek en waarschijnlijk zelfs een afgescheiden kantoor nodig hebben. Te denken valt hierbij aan de houtvester en de woudmeester. Ook de tekenkamer, de bibliotheek, de copyruimte en de serverruimte zullen vast zijn. Nu is het mogelijk om de **flexibele werkplekken** per dienst te organiseren, maar ook kan gedacht worden aan een gezamenlijke ruimte voor al deze flexplekken om interactie tussen het personeel te bevorderen. In dit laatste geval leent de ruimte aan de zuidzijde van de gang zich hier goed voor. Deze kan als één grote ruimte worden gebruikt, waarbij in de kastenwand de nodige plaats is voor het opbergen van persoonlijke dossiers, de postsortering, de opberging van computer en telefonieapparatuur. Deze kastenwand kan ofwel plafondhoog uitgevoerd worden waardoor een afgescheiden werkruimte ontstaat, ofwel laag waardoor de ruimte in open relatie met de gang staat. Alle tussenvormen zijn uiteraard ook denkbaar. Er kunnen eventueel middels een vouw wand, een aantal **concentratieplekken** worden afgeschermd.

In het 18^e eeuwse deel worden dan eerder de **vaste werkplekken** en – ruimtes ondergebracht.

Aan de andere zijde van de polyvalente vergaderzaal wordt het **Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal** in de 18^e eeuwse vleugel ondergebracht. Zoals eerder gezegd wordt aan de bestaande kamerverdeling in deze vleugel weinig waarde gehecht, waardoor de indeling naar believen en in overleg met het EBG gemaakt kan worden.

Tegenover het EBG, in de nieuwbouw, komt de lift boven. Hiernaast wordt een **sanitaire groep** met werkkast ingericht. De ruimte hier tegenover wordt gereserveerd als **technische ruimte** voor de ventilatie met warmteterugwinning van de leslokalen op gelijkvloers en verdieping en van de kantine.

Voorts bevindt zich hier een klein **leslokaal** en op de kop de **eetruimte met keuken** voor het personeel. Ook deze ruimte opent zich weer maximaal naar het landschap en beschikt vanwege de gewenste setback in de gevel zelfs over een eigen **terras**.

In de brede gangzone zijn er nog **zithoeken** om informeel een gesprek te kunnen voeren.

Zolder

Op de zolder, die bereikbaar wordt gemaakt door het **doortrekken van een trap** in de bestaande traphal in de oostvleugel, wordt de **archiefruimte** ondergebracht. Om enerzijds de dakopbouw niet te hoeven wijzigen voor het aanbrengen van isolatie en anderzijds de nodige draagkracht van de vloeren te kunnen garanderen, wordt gekozen voor een **doos-in-doos** constructie. De langswanden van deze doos functioneren als liggers die afsteunen op de wanden van de onderliggende verdieping; hiertussen wordt een verhoogde vloer aangebracht. Het gebogen plafond wordt doorzichtig uitgevoerd waardoor de **oorspronkelijke kap** zichtbaar blijft, maar een thermische en hygrische scheiding wordt gerealiseerd.

Boven het plafond van de polyvalente vergaderzaal zal een afzuigunit voor deze ruimte en de serverruimte worden geplaatst.

Technische ruimte kelder

De **technische ruimte** in de kelder, die alleen van buitenaf toegankelijk is, blijft als zodanig behouden. Vanwege het nieuwe terras aan de zuidzijde wordt de toegang wel naar de oostzijde verlegd. Achter de glasstrook tussen het 18^e eeuwse en de 20^e eeuwse bouwdeel in deze hoek wordt een voorraadruimte gemaakt voor de **ecologische brandstof** van de verwarmingsketel. Deze pellets of houtsnippers (meer hierover onder technieken) zullen dus door het glas **zichtbaar** zijn. Hierdoor wordt aan de bezoekers van de sociale ontmoetingsruimte getoond dat de Vlaamse overheid het gebruik van duurzame energiebronnen ook zelf implementeert.

MATERIALIZATIE

Gevels

Een aantal elementen van de materialisatie zijn op de voorgaande pagina's al besproken. Zo veronderstelt het herstel van de 18^e eeuwse noord-, oost- en westgevel de restauratie van het **metselwerk** en het herstel van de **kalklaag**. Het houten schrijnwerk wordt gerestaureerd waar het nog aanwezig is, en nieuw schrijnwerk wordt ook in hout uitgevoerd. Al het te vervangen schrijnwerk wordt uitgevoerd met dubbel glas, met echte roeden. Achter te restaureren schrijnwerk worden aan de binnenkant voorzetvensters geplaatst.

De vervollediging van het middenrisaliet in de noordgevel wordt **gepleisterd** om enige suggestie van geschiedvervalsing te voorkomen.

In de zuidgevel is al gezegd dat een **pleisterlaag op isolatiemateriaal** wordt voorgesteld. Ook daar wordt houten, te schilderen schrijnwerk geplaatst, zowel in de bestaande aanbouw als in de nieuwbouw.

De glazen stroken die de scheiding markeren tussen de verschillende bouwdelen worden uitgevoerd in onderhoudsvrij, **onbehandeld eiken of afzelia**, uiteraard met dubbel glas.

Daken

Uit de vele Ansichtkaarten van het begin van de twintigste eeuw blijkt dat de dakbedekking van **leien** was in plaats van pannen. Deze leienbedekking zal daarom weer teruggebracht worden. Tegelijkertijd zal een verbetering van het gootdetail worden uitgewerkt.

Op de platte daken wordt een **sedumbedekking** voorgesteld die enerzijds een deel van het regenwater moet vasthouden en anderzijds een thermische massa vormt die het binnenklimaat constant moet houden.

Boven de nieuwe hoofdtrap, die de symmetrie-as ook in de zuidgevel markeert, wordt een zinken dak gemaakt dat door zijn opwarming een schoorsteeneffect op gang brengt waardoor een verhoogde **natuurlijke ventilatie** van de binnenruimtes tot stand kan komen. Om ook op bewolkte dagen dit effect te bereiken wordt dit piramide dak bekroond met een windvanger.

Interieurs

In de sociale ontmoetingsruimte is al melding gemaakt van het opnieuw blootleggen van de zwart-witte **natuursteenvloer** in de oostelijke kamer. De overige vloeren blijven in hun huidige staat.

Het plafond van de huidige receptieruimte wordt hersteld, de overige plafonds worden verwijderd.

Aangezien de sociale ontmoetingsruimte door de toekomstige uitbater zal worden ingericht zal in overleg hiermee moeten worden bepaald welke vloer- wand- en plafondbekledingen gekozen zullen worden.

Voor de ruimtes op het gelijkvloers in de 18^e eeuwse westvleugel wordt als vloerbedekking **natuursteen** voorgesteld in de verblijfsruimtes en de entreehal. De bestaande vloer in de westelijke kamer wordt gerestaureerd. Alle wanden en plafonds worden **gepleisterd**.

De gang tussen de bestaande bouw en de nieuwbouw wordt als een **straat** opgevat en krijgt een vloerafwerking van klinkers of tegels.

De begane grond vloeren van de nieuwbouw worden in **gepolijste beton** uitgevoerd. De gang naar de achteringang krijgt een schoonloopmat met het oog op vuile laarzen van de boswachters.

De monumentale trap tussen gelijkvloers en verdieping wordt uit geprefabriceerd gepolijst beton gemaakt :

*Referentie trap. Théâtre des Abesses, Parijs
Architect Charles Vandenhove & Associés*

Op de verdieping worden de **bestaande houten vloeren** in de 18e eeuwse bouwdelen weer blootgelegd. Alle overige ruimten krijgen een nieuwe **parketvloer**. Voor een aantal ruimtes kan om akoestische redenen een afwerking in tapijt gekozen worden.

Ook op de verdieping worden alle wanden en plafonds **gepleisterd**.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid wordt algemeen gebruikt om verschillende aspecten aan te duiden. Hieronder zijn de volgende te noemen :

- het realiseren van een gebouw dat een zekere **flexibiliteit** herbergt zodat het in de toekomst zonder veel moeite een ander gebruik kan krijgen
- het toepassen van **materialen die de tand des tijds kunnen doorstaan**.
- het realiseren van een **aangenaam werkklimaat zonder energieverblindende technieken** toe te passen.

Onder duurzaamheid kan ook worden verstaan het **voorkomen van kapitaals- en grondstoffenvernietiging**. In dit licht is het behoud van de zuidelijke aanbouw niet alleen vanuit historisch perspectief te verdedigen.

Over de flexibiliteit in het voorgestelde ontwerp leest U verderop in deze presentatie.

Het hiernaast voorgestelde materiaalgebruik is afgestemd op een **lange levensduur en een minimaal onderhoud**.

Het aangename werkklimaat wordt bepaald door de volgende factoren :

- ruimte
- licht
- temperatuur
- frisse lucht.

Ruimte

De inrichting van de werkruimtes is al beschreven bij de invulling van het programma van eisen.

Licht

Door de introductie van de lichtstraten wordt de hoeveelheid **binnentredend daglicht gemaximaliseerd**. De bestaande raamopeningen die tot plafondhoogte reiken, bieden anderzijds een goede daglichttoetreding. In de zuidgevel kunnen door de aangebrachte isolatielaag ook **buitenzonweringen** (rolscreens) geïntegreerd worden die storend zonlicht buiten kunnen houden.

Temperatuur en frisse lucht

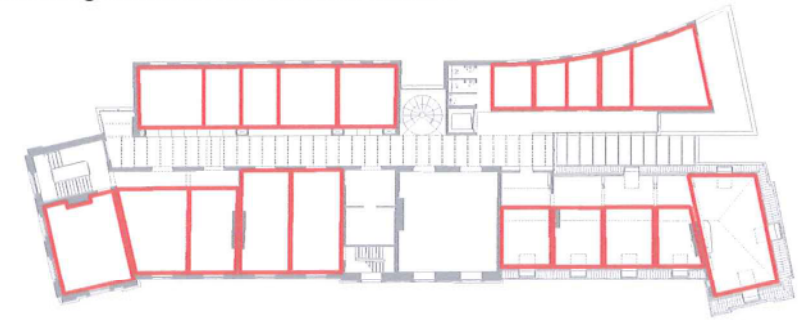
Deze worden behandeld onder het hoofdstuk Technieken.

FLEXIBILITEIT

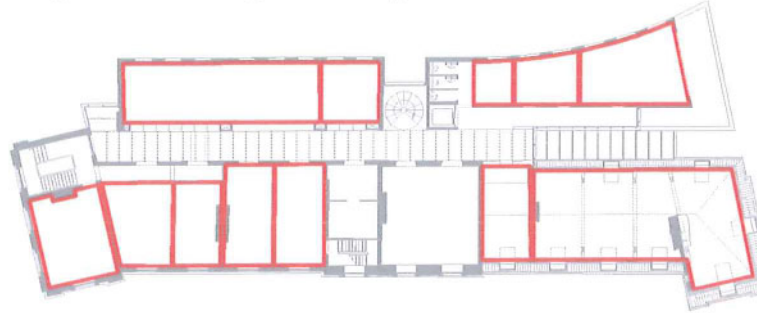
De herbestemming van een gebouw gebeurt op basis van de behoeften van dit moment. Om echter de bruikbaarheid van het gebouw ook op langere termijn te kunnen garanderen, is het zaak om een zekere flexibiliteit in te bouwen.

In ons ontwerp voor het kasteel van Groenendaal situeren zich de specifieke functies (ontmoetingsruimte, receptie, gastenverblijf, leslokalen) op het gelijkvloers. Deze zullen naar verwachting in de loop der tijd minder evolueren dan de kantoorfuncties op de verdieping. Hier wordt daarom de **flexibiliteit van de verdieping** in een aantal schema's weergegeven. Uiteraard zijn er nog vele tussenvormen mogelijk.

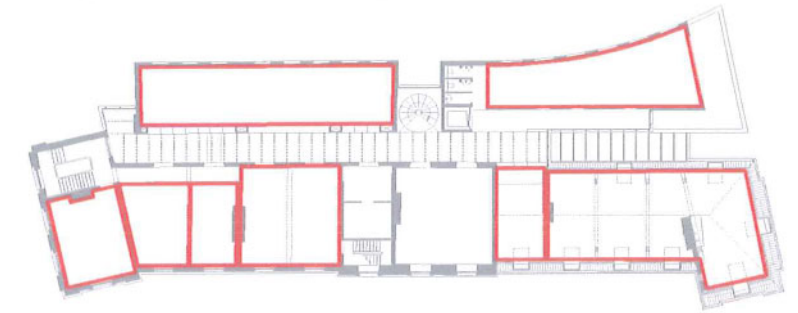
indeling met maximaal cellenkantoren

indeling overeenkomstig het ontwerp

indeling met maximaal landschapskantoren

UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN

Het bestaande bruto grondoppervlak bedraagt : 694 m²
 Het ontworpen bruto grondoppervlak bedraagt : 768 m²

Het grondoppervlak neemt door de uitbreiding (onder aftrek van de te slopen bouwdelen) dus slechts toe met een kleine 11 %. Hiermee blijft het ontwerp binnen de stedenbouwkundige grens van 20 %.

De gelegenheid kan zich in de toekomst voordoen dat nog meer werkruimte gewenst is. Binnen het ontworpen volume is deze niet meer in te passen. Er zal op dat moment dus een nieuwe uitbreiding moeten worden toegevoegd.

Binnen het concept dat voor het huidige ontwerp is gehanteerd zal deze toekomstige uitbreiding zich dan ook aan de **zuidzijde** van het gebouw moeten situeren, de **symmetrie** van het geheel moeten respecteren en aan moeten sluiten op de **middenas** van de hoofdvlugel.

Hier worden schematisch een aantal mogelijkheden voorgesteld. In het laatste schema wordt een nieuwe symmetrie-as geïntroduceerd in de westgevel.

